7/10843
10844

T.C.
BAŞBAKANLIK
Dış Ticaret Müsteşarlığı

Sayı : B.02.1.DTM.0.02.04.03 09.12.05 55687
Konu : Yazılı Soru Önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: 28/11/2005 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02/6243 sayılı yazıları

Kütahya Milletvekili Abdullah Erdem CANTİMUR ve Manisa Milletvekili Ufuk ÖZKAN tarafından tevcih edilen yazılı soru önergelerinde yer alan hususlara ilişkin görüşleri havi not ilişikte sunulmaktadır.

Bilgilerine arz ederim.

Kürşad TÜZMEN
Devlet Bakanı

EKLER:
1- 1 Not (3 sayfa)

DTM İhracat Genel Müdürlüğü Ayrıntılı bilgi için irtibat : Ali İrfan Sakallıoğlu Daire Başkanı
İnönü Bulvarı No:36 Emek 06100 ANKARA
Telefon: (0 312) 222 08 51 Faks: (0 312) 212 88 81
e-posta: ihrevrak@dtm.gov.tr Elektronik Ağ: www.dtm.gov.tr

7/10843

KÜTAHYA MİLLETVEKİLİ SAYIN ABDULLAH ERDEM CANTİMUR TARAFINDAN TEVCİH EDİLEN SORU ÖNERGESİ KONUSUNDAKİ DEĞERLENDİRMELER

El halısı ithalatı ile ilgili olarak tarafıma tevcih edilen yazılı soru önergesinde, ülkemizdeki el halıcılığının korunmasına dönük olarak el halısı ithalatında gerekli gümrük vergisi önlemlerinin alınıp alınmadığı sorulmaktadır.

El halıları 57.01 gümrük tarife pozisyonunda yer almakta olup, Avrupa Birliği (AB) ile ihdas edilmiş olan Gümrük Birliği çerçevesinde üçüncü ülkelere karşı AB tarafından uygulanan gümrük vergileri ile aynı gümrük vergileri uygulanmaktadır. Bu kapsamda AB ve Serbest Ticaret Anlaşması yapılmış olan ülkelere % 0, diğer ülkelere ise % 2,8 ila % 8 arasında değişen oranlarda gümrük vergisi uygulanmaktadır. Gümrük Birliği nedeni ile gümrük vergilerinin AB'den bağımsız olarak belirlenmesi imkanı bulunmamaktadır.

Diğer yandan özellikle Uzak Doğu ve Orta Asya ülkelerinden düşük fiyatlarla ithal edilmekte olan el halılarına karşı "İthalatta Korunma Önlemleri Mevzuatı" çerçevesinde tedbir alınmasına yönelik çalışmalar, üreticilerin organize olmayan yapısından dolayı sektör tarafından korunma önlemlerine ilişkin uluslararası anlaşmalarda öngörülen şartlarda bir başvuru dosyası hazırlanamaması nedeni ile sonuçlandırılamamıştır.

Buna karşın, yerli üretimin çok düşük fiyatlı ithalattan korunmasına yönelik olarak İthalatta Gözetim Uygulaması Hakkında Mevzuat çerçevesinde önlemler alınmış, 18/7/2004 tarihli ve 25526 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan İthalatta Gözetim Uygulanmasına İlişkin 2004/2 sayılı Tebliğ ile sözkonusu ürünlerin belirli kıymetlerin altında olanlarının ithalatı gözetime tabi tutulmuştur. Bahsekonu gözetim uygulamasına esas teşkil eden birim kıymetler 31/12/2004 tarihli ve 25687 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Tebliğ ile yeniden düzenlenmiştir. Bu çerçevede, ithalat esnasında yanlış beyanın (menşe, üretici firma, miktar, değer vb.) önüne geçilebilmesi amaçlanmıştır.

Bu uygulama sonucunda 2004 yılı Ocak–Ekim döneminde 2.213 ton olarak gerçekleşen 57.01 GTP halı ithalatı 2005 yılının aynı döneminde % 32 oranında azalarak 1.502 ton olarak gerçekleşmiştir. Buna karşın fiyat denetimleri sonucunda gümrük vergisi ve katma değer vergisine esas olarak beyan edilen fiyatlar % 76 oranında artış göstermiştir.

El halılarına uygulanmakta olan gözetim uygulaması AB dahil tüm ülkelerden gelen halılara uygulanmakta olup, bu uygulama açısından Avrupa Ülkelerinden gelen ürünlerin herhangi bir istisnası bulunmamaktadır.

Öte yandan, sözkonusu soru önergesinde yer alan hususlara ilişkin olarak Gümrük Müsteşarlığı'nca yapılan değerlendirmeler aşağıda yer almaktadır.

Anılan soru önergesinin 2 inci maddesinde belirtilen el halısı ithalatına ilişkin ihtisas gümrüğü bulunup bulunmadığı hususu ile ilgili olarak ülkemiz halıcılığının canlandırılması, taklit halıların Avrupa Birliği ülkeleri üzerinden ülkemize girmesinin önlenmesi, coğrafi işaretlere ilişkin mevzuat kapsamında Sınai Mülkiyet Haklarına İlişkin Cezai Hükümlerin Düzenlenmesine İlişkin 4128 sayılı Kanun ve Coğrafi İşaretlerin Korunması Hakkında 555 sayılı Kanun Hükmünde Kararname hükümlerine uyulmasının sağlanması, 1996 yılında isim, yöre ve teknik özellikleri itibariyle koruma altına alınan 21 Türk el halısı ve 3 kilim tipine ait coğrafi işaret tescilleri ile Hereke markasının dünya piyasalarında korunmasının sağlanması, özel sektör firmalarının ucuz maliyetli yurtdışı arayışlarına son verilmesini teminen, yeterli tesis ve yetişmiş personel imkanı

bulunan ve Türkiye'nin halıcılık merkezi olan Isparta ilinde, 25/08/2003 tarihinden itibaren, ekteki listede yer alan G.T.İ.P.'lerde sınıflandırılan ve AB menşeli olmayan el dokuma, yün ve ipek halı ithalatında Isparta Gümrük Müdürlüğü ihtisas gümrüğü olarak belirlenmiştir.

AB menşeli olan el dokuma, yün ve ipek halılar ile el dokuma, yün ve ipek halılar dışında kalan halıların ithalat işlemleri ise muhtelif tebliğlerle değişik 28/09/2001 tarih ve 24537 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 4 Seri Nolu Gümrük Genel Tebliği (Gümrük İşlemleri) uyarınca Halkalı Tekstil İhtisas, Atatürk Havalimanı, Bursa Tekstil İhtisas, Mersin, İzmir, Denizli ve Ankara Tır Gümrük Müdürlüğü'nden gerçekleştirilmektedir.

Soru önergesinin 3 üncü maddesinde belirtilen Uzakdoğu ülkelerinde üretilen halı ithalatı ile ilgili olarak halının da dahil olduğu bir grup eşyanın Uzakdoğu ülkelerinden ithalatının incelenmesi ve gerekli olması halinde soruşturulmasına ilişkin olarak 06/02/2003 tarihli 2003/35 sayılı ve 2003/54 sayılı onaylar alınmış ve sözkonusu onaylar çerçevesinde denetim birimlerince inceleme ve soruşturma raporları düzenlenmiştir.

Diğer taraftan, konuya ilişkin olarak çeşitli kurum ve kuruluşlardan sorunlar intikal etmesi nedeniyle, sözkonusu eşya ithalinde gerekli hassasiyetin gösterilmesi yönünde gümrük idarelerinin uyarılması amacıyla 24/06/2002/14171, 10/10/2000/30497, 05/06/2000/17220 ve 01/03/2000/6785 tarih/sayılı yazılar tasarruf olunmuştur.

4 üncü madde ile ilgili olarak, hava yolu ile hızlı kargo taşımacılığında basitleştirilmiş usul kapsamında işlem yapma izni verilmesini ve uygulamaya yönelik usul ve esasları belirleyen Gümrük Genel Tebliği (Gümrük İşlemleri) Seri no : 20'nin 5 inci maddesinin (g) bendinde 4458 sayılı Gümrük Kanununun 167 inci maddesinin (4), (6/a), (8d, e), (10) uncu bentlerinde belirtilen ticari mahiyet arz etmeyen gümrük vergisinden muaf eşya ile ve 12/a bendinde belirtilen eşyadan sadece körler ile diğer malul ve sakatların eğitimi, çalışması veya fiziksel ve ruhsal olarak sosyal gelişimlerine yönelik olarak özel olarak imal edilmiş olup kendi kullanımları için ithal edilecek eşya ile doğrudan gümrük idaresinin yetkisindeki değeri aşmayan bedelsiz ihracata konu miktarı ticari teamüllere uygun numune ve/veya maddeler, reklam ve tanıtım eşyası ile hediyelerin gümrük işlemlerinin anılan Tebliğ çerçevesinde yapılıp en kısa süre içerisinde sonuçlandırılacağı hükme bağlanmıştır. Dolayısıyla anılan bentte belirtilen hava yolu ile hızlı kargo taşımacılığı ile gelen ve giden eşyanın gümrük işlemleri basitleştirilmiş usuller çerçevesinde en kısa sürede sonuçlandırılmaktadır.

Anılan Tebliğde belirtilen esaslar dışında hızlı kargo taşımacılığı kapsamında Türkiye'ye ithali veya Türkiye'den ihracı sözkonusu olan kargo eşyasına ilişkin işlemler, yürürlükteki Dış Ticaret Rejimi Kararı, bu Karara ilişkin yönetmelik ve tebliğler ile 4458 sayılı Gümrük Kanunu ve bu Kanunun uygulanmasına ilişkin Gümrük Yönetmeliği hükümleri ve Gümrük Müsteşarlığınca yapılan diğer düzenlemeler çerçevesinde yürütülmektedir.

Sözkonusu Tebliğde öngörülen basitleştirilmiş usul uygulaması havayolu ile hızlı kargo taşımacılığında geçerli olup, bunun dışında gerçekleştirilen kargo taşımalarında uygulanmamaktadır.

7/10843

EK-1

<u>İhtisas Gümrüğü Uygulaması Kapsamında Yer Alan Halı GTİP'leri</u>

5701.10 (Tarife Alt Pozisyonunun Tamamı)
5701.90.10.00.11
5701.90.10.00.19
5701.90.10.00.21
5701.90.10.00.29
5701.90.10.00.31
5701.90.10.00.41
5701.90.90.10.11
5701.90.90.90.11
5701.90.90.90.21
5702.10 (Tarife Alt Pozisyonunun Tamamı)
5702.31.00.00.00
5702.39.90.00.19
5702.41.00.00.00
5702.49.90.90.19
5702.51.00.00.00
5702.59.00.00.19
5702.91.00.00.00
5702.99.00.00.19
5703.10.00.00.00
5703.90.00.00.19
5704.90.00.00.11
5705.00.10.00.11
5705.00.10.00.19
5705.00.30.00.11
5705.00.90.00.11
5705.00.90.00.21
5705.00.90.00.31